

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Dékány Erzsébet ügyvéd által képviselt felperesnek a Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Főigazgatója alperes ellen katasztrófavédelmi hatósági ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2009. szeptember 4. napján kelt 9.K.20.377/2009/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 4. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Tolna Megyei Bíróság 9.K.20.377/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint elsőfokú hatóság H-25-23/9/2008. számú határozatában - mely határozat 2008. december 17. napján kelt - a felperes terhére a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó rendelkezések megsértése miatt 2.800.000 forint bírságot alkalmazott. Az elsőfokú hatóság határozatának indokolása szerint 2008. szeptember 24. napján a 6. számú főútvonal 84 km szelvényénél tartott veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzése során a B.J. tulajdonában lévő frsz-ú tehergépjármű ellenőrzésére került sor. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a gépjármű platóján - raklapra helyezett rögzítő hevederrel történő rögzítés nélküli - egy darab IBC-ben a gépjárművezető elmondása szerint kb. 600-650 liter gázolaj szállítását végezték. Sem a járművön, sem az IBC-n semmilyen, a veszélyes áru szállítására utaló jelzés nem volt. A csomagoló eszközön nem volt továbbá a minősítésére utaló jelzés, a járművezető nem rendelkezett ADR oktatási bizonyítvánnyal, továbbá a járművön tűzoltó készülék sem állt rendelkezésre. Az elsőfokú hatóság a mulasztásokat, illetőleg hiányosságokat az 1/2002.(I.11.)

Korm. rendelet, valamint az 57/2007.(III.31.) Korm. rendelet pontjai szerint külön szankcionálta.

Az elsőfokú hatóság az 5 pontban részletezett mulasztások és hiányosságok alapján összesen 2.800.000 forint bírságot alkalmazott, utalva a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 20.§ (1) bekezdés e) pontjára is.

A felperes fellebbezése alapján az alperes 317-12/2009. számú határozatában az elsőfokú határozatot részben megváltoztatta és a felperes terhére 2.400.000 forint bírságot alkalmazott.

Az alperes határozatának indokolásában a tényállást az elsőfokú hatósággal egyezően állapította meg, kiemelve, hogy a gázolaj az ADR alapján veszélyes áru és a szállított mennyiségre tekintettel a szállítmány csupán az ADR egyes előírásai alól mentesült. Az alperes rögzítette azt is, hogy veszélyes áru szállítása során nem tartották be az ADR előírásait és ennek jogkövetkezményeit az 1/2002.(I.11.) Korm. rendelet, valamint az 57/2007.(III.31.) Korm. rendelet tartalmazza. Az alperes megállapította, hogy az ellenőrzés során készült fényképfelvételen egyértelműen látható, hogy a tároló edényzetben a gyári skálabeosztás szerint a 600 litert mutató jelzés felett volt a gázolaj mennyisége. Ezzel egyértelműen bizonyítható, hogy a szállított áru mennyisége minden kétséget kizárólag meghaladta azt a mennyiséget (450 liter) amely még az ADR szabályainak betartása nélkül szállítható.

Az alperes valamennyi szabályszegést megállapíthatónak tartotta, ugyanakkor az 1/2002.(I.11.) Korm. rendelet 2. pont f) pont melléklete II. kockázati kategória 10. pontjában alkalmazása körében (helytelen bárcázási jelölés) alkalmazott bírságot módosította, megjegyezve, hogy a 6.§ 5. táblázat 30. pontja e körben csak 400.000 forint bírság alkalmazását teszi lehetővé.

A felperes keresetében az alperes határozatának bírósági felülvizsgálatát kérte. A keresetében vitatta a hatóságok által megállapított gázolaj mennyiséget utalva arra, hogy a szállított mennyiség azon mérték alatt volt, melyre a jogszabály mentességet biztosít. Hivatkozott arra is, ha megállapítható is lenne a mennyiségi túllépés, úgy a Kkt. 20. (4) bekezdése szerint legfeljebb 800.000 forint bírság alkalmazására volna lehetőség.

A Tolna Megyei Bíróság 9.I.20.377/2009/3. számú jogerős ítéletében a kerestet elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a rendelkezésre álló adatokból kétséget kizárólag megállapítható volt, hogy a gépjármű által szállított gázolaj mennyisége az ADR 1.1.3.1. c) pontja szerinti 450 liter mennyiséget meghaladta. Az ellenőrzési során feltűntették, hogy a veszélyes áru mennyisége 600 liter, illetőleg az is rögzítésre került, hogy a menetlevélbe 600 liter gázolajat írtak.

Az elsőfokú bíróság a Kkt. 20.§ (1) bekezdés e) pontja alapján arra hivatkozott, hogy mindkét fokú közigazgatási határozat tételesen megjelölte, hogy a felperes milyen szabályokat sértett meg és az egyes jogsértések kapcsán mekkora az alkalmazandó bírság összege.

A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a mennyiségi túllépés esetén legfeljebb 800.000 forint bírság alkalmazására lett volna lehetőség, mivel a Kkt. 20.§ (4) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések megsértőivel szemben 50.000 forinttól 800.000 forintig terjedő bírság szabható ki, azzal, hogy az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét külön jogszabály határozza meg. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az egyes jogsértésekhez az 57/2007.(III.31.) Korm. rendelet különböző összegű bírságokat rendel, ami azt jelenti, hogy azokat egyenként - tételesen - kell figyelembe venni és megállapítani.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelemben kifejtett jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50.§ (1) bekezdését, illetőleg a Kkt. 20.§ (1) és (4) bekezdését. A felperes szerint a tényállás nem került tisztázásra így nem állapítható meg, hogy a felperes pontosan milyen mennyiségű gázolajat szállított.

A felperes álláspontja szerint az alperes eljárása során megsértette a Ket. 50.§ (1) bekezdését, de a tényállás tisztázása érdekében az elsőfokú bíróságnak is bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatni, és ennek hiánya miatt az ítélet sérti a Pp. 146.§ (2) és 163.§ (1) bekezdését.

A felperes fenntartotta azon álláspontját is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Kkt. 20.§ (1) bekezdésének rendelkezését, illetőleg annak (4) bekezdését is. A felperes megítélése szerint a Kkt. 20.§ (1) bekezdés e) pontjába foglalt összes magatartás legfeljebb 50.000-800.000 forint bírsággal sújtható, figyelembe véve az 57/2007.(III.31.) Korm. rendelet előírásait. A felperes utalt arra is, hogy az alkalmazott bírságnak a szabályszegés súlyával arányban állónak kell lennie, így a jogalkotó szándéka csak arra irányulhatott, hogy a Kkt. 20.§ e) pontja szerinti magatartást a (4) bekezdés keretei között 50.000-800.000 forint közötti bírsággal sújtsa.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta.

A Kkt. 20.§ (1) bekezdés e) pontja szerint az e törvényben, valamint külön jogszabályban a veszélyes árut szállító közúti járműre és annak személyzetére, az áru feladójára, átmeneti tárolójára és fogadójára, illetőleg továbbítására vonatkozó rendelkezések megsértői bírságot kötelesek fizetni.

A (4) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben foglalt rendelkezőivel szemben 50.000 forinttól 800.000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírság összegét külön jogszabály határozza meg.

Az elsőfokú bíróság döntését a Kkt. fenti szabályainak helyes értelmezése és alkalmazása alapján hozta meg. A veszélyes áruk szállítására vonatkozó alapvető szabályokat a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás "A" és "B" Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról rendelkező 20/1979.(IX.18.) KPM rendelet (ADR.) tartalmazza. Az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta, hogy a felperes érdekében végzett szállításra mennyiben alkalmazhatóak az ADR rendelkezései, illetőleg érvényesülnek-e a kivételre vonatkozó szabályok.

Az elsőfokú bíróság mindenben helytállóan állapította meg, hogy az ADR 1.1.3.1. c. pontja szerinti kivétel a felperes esetében nem érvényesült, mivel a szállított mennyiség a kivételként megjelölt 450 liter felett volt.

Téves volt a felülvizsgálati kérelemben a felperes azon hivatkozása is, hogy a szállított mennyiség vonatkozásában a tényállás nem került tisztázásra. Az elsőfokú hatóság az ellenőrzés során mind nyilatkozattal, mint fényképfelvétellel rögzítette a szállított mennyiséget, amely bizonyítékokból kétséget kizárólag megállapítható volt, hogy a szállított mennyiség a 450. litert meghaladta. Ténylegesen a veszélyes áru mennyisége megközelítően 600 liter volt, ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította, de ezt az adatot tartalmazta a felperesi érdekkörben kiállított menetlevél is. Mindez azt jelentette, hogy a szállításra az ADR rendelkezéseit kellett alkalmazni, ugyanakkor azt a felperes a per során érdemben nem tette vitássá, hogy a határozatban foglalt különböző típusú jogsértések - ezen belül hiányosságok - a szállítás során megállapíthatóak voltak.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy törvényes az alperes határozata abban a kérdésben, hogy a Kkt. 20.§ (4) bekezdésében írt bírság összege, illetőleg annak 800.000 forintos felső határa a felperesi jogsértések esetében nem jelenti egyben az alkalmazható bírság felső határát is.

Az 57/2007.(III.31.) Korm. rendelet 6.§ 5. táblázata az egyes bírságolással érintett tevékenységeket külön sorolja fel és azokhoz

külön-külön bírság összeget rendel, hivatkozással az 1/2002.(I.11) Korm. rendelet 2.sz. mellékletére. Ez egyértelműen eldönti azt, hogy a szállítás során felmerülő különböző típusú jogsértéseket is külön-külön kell szankcionálni. A felperes érdekében végzett szállítás estében az elsőfokú hatóság által feltárt jogsértések és hiányosságok egyenként minősültek, mivel azokat a jogszabályi részletezés is külön tartalmazta. A jogsértések és hiányosságok eltérő típusúak, így rögzítésre került a megfelelő jelölés és bárcázás elmulasztása, de ugyancsak megállapította az elsőfokú hatóság a rakomány nem megfelelő rögzítését, valamint a tűzoltó készülék hiányát.

Az elsőfokú bíróság eljárásával kapcsolatban nem volt megállapítható a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási jogszabálysértés sem. Az előzőek szerint az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta és tisztázta a szállított veszélyes anyag mennyiségét, ezzel kapcsolatban további bizonyításra nem volt szükség, így nem merülhet fel sem a Pp. 141.§ (), sem a Pp. 163.§ (1) bekezdésének sérelme.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, így a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes jogi képviseletével felmerült perköltség megtérítésére. A képviseletei költséget a módosított 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest kötelezte az Illetékekről szóló módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2010. október 13.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Tibor sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr. Kalas